

[Oluf Pedersen.]

leveomkostningerne. Jeg har prøvet på, om det var muligt at finde ud af, hvor meget pristallet ville stige, hvis man afskaffede hele tilskuddet til nedsættelse af rugbrødsprisen. Jeg regner med pristalsfamiliens forbrug, der ligger på mellem 40 og 50 rugbrød om året, og regner med, at hvis tilskuddet faldt bort, ville det give en stigning på fra 1 kr. 25 øre til 1 kr. 50 øre pr. brød. Det vil altså sige, at så ville brødet fra 1 kr. 17 øre stige til at blive mere end fire gange så dyrt, som det var i 1914. Jeg mener, det er en rimelig bagerpris; den er ikke så høj som med det tilskud, der gives nu, men jeg mener også, at man opretholder en for høj pris, og den kan opretholdes i kraft af tilskuddet. Der er forskel på, at bageren kan lægge på brødet og lade staten betale, og at bageren skal gå ud og præsentere regningen for forbrugerne. Det er så let at gennemføre en prisstigning, når andre betaler. Det vil komme til at dreje sig om ca. 60 kr. om året pr. familie. Dertil kommer så sigtebrødet, idet man jo også giver tilskud til rugmelet, men til gengæld betales der afgift af hvedemelet — det bliver kompliceret, når man både giver tilskud til og tager afgift af de varer, som indgår i det samme brød; jeg vil regne med, at det drejer sig om en halv snes kroner om året for en pristalsfamilie. D. v. s. ialt en stigning på omkring 70 kr. årligt pr. familie. Hertil kommer så spildet. Hvis man nu regner med, at „Sorø Amtstidende“ har ret i, at der er spild på ca. 20 pct., og at det kan sættes ned til 10 pt. — helt kan man jo ikke komme af med det —, bliver det en besparelse på en snes kroner om året.

Med andre ord, bortfaldet af tilskuddet vil betyde en reel stigning på et halvt hundrede kroner om året pr. familie.

Så kommer spørgsmålet om besparelser. Ja, staten vil spare et beløb, som er anslået til 104 mill. kr., og jeg mener, at det skal bruges til skattelettelse. Nu vil jeg, for at man ikke skal tage fejl af, hvad jeg tænker på med skattelettelse, sige, at det, man må have frem, må være skattelettelser, som griber ind i leveomkostningerne, så man

kan få en sænkning af pristallet, en sænkning af leveomkostningerne, en sænkning af de offentlige udgifter. Det kan ikke nytte at gå frem på den måde med hensyn til skattelettelser, som vi har hørt i trontalen og også senere at regeringen er inde på: at nedsætte amtsskatterne, thi det virker jo på en helt anden måde. Hvis man går til en nedsættelse af amtsskatterne og lægger det tilsvarende beløb over på de personlige skatter, vil det ikke være ensbetydende med en sænkning af leveomkostningerne, men tværtimod med en stigning af disse. Nu ved jeg ikke, hvor langt man er henne med det forslag, men for at regeringen ikke skal gå fejl i byen, og for at man kan have lidt at rette sig efter, har jeg prøvet at regne ud, hvordan det ville gå, hvis man gik den vej — man kan jo aldrig vide, hvad regeringen kan finde på.

Jeg har prøvet at se på forholdet i en kommune, hvor jeg har tallene både for, hvad man betaler i grundskyld, og hvor meget man betaler i personlige skatter, og hvis man nu tænker sig, at regeringen vil gennemføre en skattelettelse på 10 pct. af amtsskatterne, og så lægger det tilsvarende beløb over på de personlige skatter til kommunen, ja, så vil resultatet for den lille Købelev kommune nede på Lolland-Falster blive dette: alle de, som har over 100 000 kr. jordværdi, altså godsejerne, ville få 10 pct. af det, der nu ligger på jorden, flyttet over på de personlige skatter, og de ville derved få en lettelse i amtsskatten på 280 kr., men få den personlige skat forøget med 86 kr., med andre ord en besparelse på 194 kr. Nu har godsejerne dernede ifølge en opgørelse fra statistisk departement en indkomst på 43 382 kr., så de 194 kr. ville næppe betyde meget for dem. Tager vi dernæst en almindelig bondegård på mellem 20 000 og 50 000 kr.s jordværdi, ville den få en lettelse i grundskyld på 51 kr. og en stigning i de personlige skatter på 29 kr., altså en lettelse på ialt 22 kr. om året. Den gennemsnitlige indkomst for denne gruppe er 14 381 kr., så en lettelse på 22 kr. vil næppe heller betyde meget for den. Tager vi husmandsbrug med indtil 10 000